॥श्रीगुरुभ्योयनमः॥श्रीसतगुरुभ्योयनम
॥श्रीसारदाभ्योयनमः॥श्रीमतकरुणासा
गरश्रीकुवेरस्वांमीमाहाराजनीकीपाथी
सीशांतबावनीग्रंथप्रारंभते॥अथमंगला
चरण॥छपेयेछंद॥ॐबंदुगुरुचरनसरन
सांमरथकरतारंन॥जीनुमांनतजुगईसधीस
दृसुसीरसरदारंन॥१॥सकलदेवंनकेदेवभे
वप्रीतवृजीतवीलोकहु॥स्वबातीतसरमञ्ज
अंगअनुभवअवीलोकहु॥२॥प्रथंमअंगचर
चैंनयेनधरेविपुवीलासक॥करतनीवासजे
नसंतसुपदनीजभोवंनसुधायक॥३॥दीमत
नुघेनश्यांमबंदनपरचंडबीराजीत॥द्रीघंनक
मलदधीम्हांयकीपानीधसुरतनघारीत॥४
चरणचीनवरन्येहुसंतसहुसुनोसजनजंन
मंगलकरनबीघंनहरंनधरतध्यांनपावंन
करन॥५॥करुनानीधभगवांनकरुनाक
रीजगपरघाडी॥वेतमदनमनमोदअंशरवी
फेडीसबफाडी॥६॥श्रीमतकुवेरसरणप्रणाम
करुकरजोरी॥नारणदासअस्तुसकरनाकर
मतीममभोरी॥७॥दोहा॥मंदमतीममज्ञानके॥
बसोहदेमेआय॥ईछाअंतरउपनी॥गावागुन

महीमाय॥९॥गेयौंईछाकरी॥मेटेरूचोदेईरे
क॥पंगुमनोरथयोकरे॥चढुमेरुएकोक॥९
॥१॥ रजांएअकुसीवीनती॥सरवज्ञेसाक्षात॥वा
रएपदासनीमीतमात्र॥आरोपएवचनात
१०॥श्रीमतकुवेरकरुएाकरी॥तबककुअ
सरकीछांए॥ज्योंगांधुवबात्तावीषे॥बजावे
तेसीवांएप॥११॥संपुर्णः॥चौपाई॥ककाकैव
लएकअपंड॥चुहुदश अस रसपींडबुंलांड
अषीलअजोन्यअरसजी तुधांम॥वीश्वध
रधएीसरलसवांम॥१॥नांमरूपगुनतीत
वीतजीतुपेरव॥उपमायोग्यनहीपुरस अ
लेष॥२॥लखतलेखलखवेषवीलोक॥सत
गुरुसांमथगंमदेईमोकु॥सीरगुणनीरगुए
तीतनीजत्यार॥सोईकैवलखुदसरजंनहा
रा॥व्यापकपदवीनयेवीधीभाखु॥भासवी
भासअनवेगतीफाखु॥३॥भासव्यकत्यघटव्या
पकसार॥वीभासस्तुरसबसेतेहीन्यार॥सु
रव्यापकगतीअबसमझावु॥चरअचराएत
बीबलहावु॥४॥भासवीभासभीनमतकेत
समझावुसमकोजेहीवेत॥बीनुअपबीबभ
सेनहीकबहु॥कोटीउपायसरमकरेसबहु

461

॥५॥ सुरसीधांतकैवलनीजन्यारा॥ बंलभासस्य
पकउजीयारा॥ बीबअंशघटभीनअपारा॥ ची
दाभासभेदरसदेदारा॥ ६॥ अंशबीबसुरकेव
लसजाती॥ चीदाभासबुंलकीहेनाती॥ तनु
सबतत्वमतएहीषेडा॥ ककाकेवलएकअष
डा॥ ७॥ दोहा॥ षुदकैवलकरतारकु॥ उपनोहे
तउभेद॥ घटवतीपृथुउतपंनकरी॥ प्रगटकी
येहुतनुछेद॥ ८॥ चोरासीलषतनको॥ की
नोतत्वजमाव॥ अंशभीनवुतीओलषे॥ ग
योअहंगषुदभाव॥ ९॥ तेहीअंशषुददरस
कु॥ श्रीमतकुवेरसुलस॥ नारणदासनीर
भेभये॥ अहीचरनरजपस॥ १०॥ इतिश्रीसी
धांतबावनीग्रंथेनामप्रथमोअंगसंपुर्ण॥ १
चौपाई॥ खखामतकरोतंनरखरजाई॥ अरं
डस्वरुपसेरहोलहोलाई॥ अखंडअलगरखर
पदसमफावु॥ पंचतनुततकोसकहावु॥ १॥
अंतसकरणअवस्तांबांनी॥ दराईडीसबसे
सरसांनी॥ अधीष्टांनतीनकेपुनीअभे॥ रूपके
रहेतंनमेसबठोर॥ २॥ चरणाईडीवासुदे
वबीराजे॥ गुदस्थांनगावरीसुतराजे॥ उपस्थ
अजबीसुनाभीनीरस॥ हरदेतीरंजनका

सीधं हेदस्त॥३॥कंगसीवअवीकासहेवहनी॥रसन
वरुणग्रहतरससर्वनी॥करनवासोद्रीगप
॥२॥ लकुहेवु॥त्रगटीरुणंनसक्तीसुधलहेवु॥४॥र
हेनासायेअस्वनीकुवारा॥लेतहीबासससक
लकीसारा॥त्वचामारुतकरईढीबीराजे॥स
सीखुरदृगिगन जुगलदोहुराजे॥५॥गगंनमंडल
सहस्तरदलजोती॥जांहांदशुस्वादबजतबहु
जुगती॥पांणअपांनसमांनव्यांनजेही॥उदं
नपंचमोकहोअबएही॥६॥नागकोरमक
रकलतंनमांही॥देवदत्तधनंजेरहोतंनछांही
एहीसबसाजसकलस्वरजांने॥अक्षरआत
महेपरमांनो॥७॥अक्षरातीतपरमात्मापोये
ब्रंह्ममांहीलीनभीननहीजोये॥एसबकेसा
रपरलाभाई॥रवखामतकरोतंनखरजाई
८॥दोहा॥क्षरतंनअक्षरआतमा॥परमातम
अक्षरातीत॥धेपरमातमपदको॥कैवलअंस
सर्वात॥१॥कैवलवलवीनुवस्तहे॥वलवस्तु
वीलजाय॥नांमरूपगुनवलथको॥नीजवीतत
तससराय॥२॥तेहीसरायंनसतगुरु॥श्रीमतगु
वेरसुलक्ष॥नारएणदासनीरभेभये॥यहीच
463 रनरजपक्ष॥३॥इतीश्रीसीधांतवावनीग्रंथस्री

तीयोअंगः॥ २ ॥ चौपई॥ गगागुरुग्यंमअगंम
अपारा॥ नीगंमचतुरकरेनयेतीपोकारा॥
पुनीअवनीगंमजाहीउतपांने॥ गुरुसांमत
ग्यंमदेईजबजांने॥ १ ॥ बीधीमुखपुरवरघुवेद
कीयेउ॥ न्यायनीगंमगौतंमनीरमयेउ॥ मुष
हीदक्षनजजुरहीजसभाखे॥ साहास्त्रमीमं
साजयेमुनीदाखे॥ २ ॥ पछंमवदनवीधीस्यं
मउपाये॥ साहास्त्रवेदांतव्यासताईतेनीपा
ये॥ उतरअथरअजमुखसेएभयेउ॥ साहा
स्त्रतीयेत्रीयेपुरसनीपयेउ॥ ३ ॥ कांनादकसा
हास्त्रबीसेसीमतभाखे॥ पातांजलीसेसप्र
गटकरीदाखे॥ कपीलमुनीसांख्यभाखेनीगं
मसे॥ नीगमसेसाहास्त्रकीयेइवीलोकनसे
४ ॥ वेदवीतसाहास्त्ररसतभेदा॥ द्वादशलक्षप्र
गटकीयेवेदा॥ रघुवीतसदचीदआनंदपदही
अहंमब्रह्मअसीएजजुरकोसदही॥ ५ ॥ तंम
तदअसीपदसांमसंगाये॥ अथरअयंगअहो
नीरमलहीगाये॥ नीगंमचतुरवीलोकनको
जेपदही॥ मुलसारांसनीजलक्षकोवदही॥ द्
नीगंमनीरूपस्वरूपसगाये॥ प्रकृतीपुरुषब्र
ह्मताईजसगाये॥ नयेनीभावदावतीतहीयोक 464

र॥ गगागुरूगयंम अगम अपार॥ ७॥ दोहा॥ अ
परंमपारपरमपद॥ कहेनांकोहुजांहांन॥ परम
॥ ३॥ गुरूगयंमलायके॥ प्रगटकीयेमहीमांन॥ ८॥ स्री
तीपरखुदसधारीके॥ प्रगटकीयेहुनीजसार॥
अरथअगंमनीजनेंनवीन॥ कहेनांवीनकें
ईयार॥ ९॥ यारवीनादेईसकेंनही॥ श्रीमत कु
वेरनीजदास॥ नारणदासनीरभेभये॥ श्रही
चरणरजपास॥ १०॥ इतीश्रीसीधांतबावनीगं
थेत्रतीयोअंगः॥ ३॥ चौपाई॥ घघाघरनीजअंत
सबनको॥ सुदेहमगजगप्रसीधदेवनको॥ दे
वप्रसीधजसगुसदेवाधी॥ नीजपतीकीभक्ती
कोहुनहीसाधी॥ १॥ ताकोकुहमेदष्टांतअनु
प॥ सजंनहरदयेमहीकरहोनीरूप॥ जेही
रूणावुरतनुरुरीरसबनको॥ अवन्यजनुनीप
तीघंनहेरगंनको॥ २॥ अरधमुखअंकुरपती
उरा॥ देखोएहीरुणावरजडकीगतीपुरा॥ वस
तरणजलपनडीवेली॥ अधीकनुंस्यएकएकु
पीहमेली॥ ३॥ एहीथीरतनुमेकोईहेकीनुकर
ता॥ देवीअधीकआधीननहीवरता॥ नीजअं
कुरआसघंनसांहांमी॥ नीजपतीसेंमनही
465 थीरतेहीदांमी॥ ४॥ देखोएहीथावरअजन

परहेतु। सर्वनीज आस एकमत नेतु॥ चौदनी
जजननी भोमी भवजांमे॥ लोकचतुरदशवु
सवीशंमे॥ ५॥ पोसत परम पती केवलसघं
नही॥ फसीईतवुती अधींनुंस्मनमनही। खुद
पती पसनु नही नकोई हेतु॥ नीजभक्तीवी
नारीतातंनखेतु॥ ६॥ आपयेअधीकदेवलही
करेवंदन। वेहेतंनतापत्रीयेत्रीयानभंजन।
बीनुनीजपुरुषउरसउरसाता॥ खुदखावुंद
पदसेजंनमाता॥ ७॥ मातामस्तदेवांनादलमे
अजबखुमारीस्वरूपकेहलमे॥ पसावतसोस्व
रूपजेतवनको॥ घघाघरनीजअंतसबनको
॥ ८॥ दोहा॥ नरसावतनीजपदलही। रवाजव
रलाकोय॥ सुचरईतपदअटकीया॥ रहास
कलभवभोय॥ ९॥ भवदुषभंजनकरनकु॥
खुदकुखरोवीचार॥ तेही अंदेशा उरधरी॥
आयेहुदीमतनुधार॥ १०॥ स्यांमबदनसोभ
अती। श्रीमतकूवेरसुलख॥ नारएयदासनी
रभेभये॥ यहीचरणारजपख॥ ११॥ इत्ती श्रीसु
धांतबावनीग्रंथेचतुरथोअंग:॥ ४॥ चोपई
नव्यानीरभेपदअवयासी॥ ताकोसरनस
दासुखरासी॥ एहीसुखसीरसमापनमापु

अहतहीजंनजेहीछोडहीआपु॥१॥छुटहीआ
पआपकपदपेरखा॥यावीधीसेअद्वैतमतदे
रखा॥देखनहारनचेतनचीतमे॥सर्वदावीक
मालकमतवीतमे॥२॥वीतकीवीगत्यअबसु
नोसहुसजंन॥समरुतजेहीजंनहोयगुरुमे
जंन॥देशपरगनानगरहीजेनयंत॥वृतेअधी
नुंन्यनराधीपरखवंत॥३॥कुनहीकाजपरवसाधु
समंधु॥करहीकांमदांमदेवेदीनबंधु॥सुपती
अमलचराचरसभरा॥व्यापकवृतपरखवीतव
तुनभरा॥४॥अभीतनभनुबजीतनहीकोई
अमलअवांतरअमलीहोई॥सोष्टनअमलस
रजेनहीकोई॥करतननभकछुहरतनओई
५॥सजनसुलपमेसमझोएहीसांन॥देखे
नीजद्रीगंनछोडीअभीमांन॥छुटहीमांनम
नोरथमनमुगता॥सरव्यज्ञस्वरुपोहंभयेजे
हीभुगता॥६॥भुगताभेदलहत्तनहीकोई॥अ
नबकलाकायंमगतीतोई॥चरअचरागती
अंषवीलासी॥नत्यानीरभेपदअवत्यासी॥७
दोहा॥अवन्यभ्रसीउदेकरे॥नासवंतजगजोई
जगव्यवहारीकवीश्वजे॥अलगरहेसबको
ई॥८॥पतीवादीकोपख्रहे॥जगकोउदेवीचार

अवन्यास्यीसेकौंभयो।नासवंतसंस्कार।१०।
सतपुरसकोसंकरम।।भयोजथामतजंम।।उ
पजेसमेसोसंकरम।।पुरसहेजंमनोतंम।१।
सोपुरसपरमतनुधारकै।।प्रगटेश्रीमतकु
वेर।।नारणदाससरणागत।।मीटगयेभव
केफेर।।११।।इतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेपं
चमोअंग।।५।।चौपा।।चचाचीतवंननीजच
नकमलसे।।नभवतुभवीतस्वुमेवगुरुकम
से।।गुरुकलनीजबलमलवीनुमालक।।वी
सेसवीभुतीअतीबडाजीनुतालक।।१।।ताल
ववतजीनुतलबपतीनकी।।वीसीयानंदस
मतजतरतीनकी।।रतीपतीउभयेछोडेप
तीपरवसे।।अलीलअसकसीतसमंधसो
दरवसे।।२।।छुटतसमंधसुरसंघसजोपाई
नीरमलरूपपुरवकोदेखाई।।परवसमंध
परमगुरुकरता।।बंलानंदसुखदेईअघहर
ता।।३।।बंलभोगतेयोगकर्ताकेसमंधा।।त
नोअस्मीअसछुडछाडेहुसमंधा।।भयासु
र्वज्ञवीभक्तीवीलोकी।।धंन्यगुरुदेवभेवदीये
अलोकी।।४।।गोपदवतधरनीअसमांना
कंचीतजगतकपाहाउनमांना।।पतापपरम

।।सीधां।। गुरूक्याहांममबरनु।।कहतनांपोचतहीजोर
अरवरनु।।५।।दीनबंधुबंदीछोडसबकहही।।ये
।।५।। सेहीपरमगुरूकोईजंनलहही।।परसतगुरू
पदद्रसतदेवा।।आपनपुपतीपदलहतहीसे
वा।।६।।भावीकभवमांहीभयेमऊबुता।।हुतु
अनहुतुकोईकरेअवधुता।।कहीकलपकी
सुलभागेगुरूपलसे।।चचाचीतवंननीजच
रनकमलसे।।७।।दोहा।।श्रीगुरूचरनकमलर
ज।।दलदरपंनमंजुकाई।।सफाभयेअंतसक्र
ण।।नीजअनुभवप्रगटाई।।१।।प्रगटाअनुभ
वसुरजब।।तबहीभयेप्रकास।।अबहीरजनी
काहारहे।।जोतीअनंतउजास।।२।।गुरूसुर
ग्यांनप्रकाससे।।रहेक्यांहांतमअग्यांन।।श्री
मतकुवेरसरब्यग्यहीं।।नारणदाससतमांन
३।।इतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेषष्ठमोअंगः।।६
चौपई।। छछाछोतुमपुरसपुरांना।।क्यावीनवु
मोईअकलवेरांना।।तुमहोचतुरसुजांनचुके
दा।।हरहोकगीनकलिमलजगफंदा।।१।।अक
लहोसकलवीस्वउपकारन।।चोदतबकअ
पनेकीयेधारंन।।सुध्यसंकलपयाहासबज
469 गभयेउ।।बीनहुसरमततुवांवीधीनीपयेउ

५

467

२ ॥ बनेंम्रमबीतुम्रमकोहुनवजांनें ॥ सुभ्र
केस्वसस्वकुंसेभयेकुसमांने ॥ हेनहीजुग
लभयाहेसोईजांना ॥ एकोहंगवहुसोईएक
हीनीद्यांना ॥ ३ ॥ ज्योंनटखेलख्यालनहीभं
ना ॥ आदेअंस्येनटमध्यख्यालहीचींना ॥ देष
तख्यालखुसीसबभयेउ ॥ कुनममकुंसे
आयाकुनेनीरमयेउ ॥ ४ ॥ जंमकोहुजंनबा
हुराभयाआधी ॥ पुरखसमंधसुधसमऊन
लाधी ॥ फसेईतफंदनीगमचुहुओला ॥ त्री
गुनकीरपकरतजीवजेाला ॥ ५ ॥ त्रसाकरा
डारीदलजीवकाहरीया ॥ येसीलस्चुहुखस
मांहीफरीया ॥ हरहीजीवजीवनसबहरही
अतनहीजावेकोईजीततीतफीरही ॥ ६ ॥ द
यावंतपतीअतंतकीपाल ॥ उपजीमेहेर
मतीअधीकरसाल ॥ जंनहीकाजमनुत
नहीधरांना ॥ छप्राछोतम्योपुरसपुरांना ॥
१ ॥ दोहा ॥ पुरांनापरमेश्वर ॥ सबकेनीजक
रतार ॥ सरवातीतसरब्यज्ञमे ॥ भयेसोईभी
नअवतार ॥ २ ॥ सांमबदनकीसुंदरता ॥ सो
भाबरनीनजाय ॥ सारदसेसनकहीसके
औरकीकुनचलाय ॥ ३ ॥ सुखसागररसरंग

सा॰ बा॰

॥ ६

गत॥भयेसोसुगतहीसंत॥श्रीमतकुवेरपत्त
परमधी॥नारणपदासलहेनहीअंत॥१०॥इति
श्रीसाधसंतबावनीग्रंथेसप्तमोअंग॥७॥चौपै
॥जजाजोगनीजगुरुसेकरना॥अवरउपाधी
सबपरहरना॥जोगनकीजुगसकहहुमजु
बुता॥सुध्यसनेहेगेहेहोयअबधुता॥१॥चर
नकोयोगणकंमाफीरना॥हस्तखीतसेवाश्र
चरना॥नेननीरखेगुरुबदनवीलोकी॥श्रव
नसुनेसुभबचनअलोकी॥२॥नासीकासु
बासचरनकमलकी॥अहोनीसएकताबी
चरेनहीपलकी॥बदनलगनगुरुजसगुंनगा
ये॥रसनाप्रसादीचरणांम्रतपाये॥३॥गुदरुष
ष्टीतीगुरुध्यांनसमेधीरा॥उपरुष्अंससक
वसकरेसंमहीरा॥त्वचापरसपरलीनदंड
वतसे॥एहीवीधीलगतकरतयोगमतसे
॥४॥मंनसंकल्पगुरुममहुअनाथ॥बुधीको
नीश्चयेसरवेस्वरनीजनाथ॥अहंकारकोतो
यगुरुहेसर्वातीत॥चीतकोलगनममलहुते
हीवीत॥५॥योगनकीएकतालगनलसला
धे॥समगेस्वरूपमेसमंधसुधवाधे॥जेही
गुरुअंगसुसंगसचंता॥तेहेजंनजांनोजोगम

471

तवंत॥६॥एहीवीधीवुसतपरमगुरुपदकु
भयेल्होकुंदनजेसेपारससपरसकु॥बीजोगी
जगतमेसनेहसदधरना॥जजाजोगनीज
गुरुसेकरना॥७॥दोहा॥योगमतनीजएक
तायको॥गुरुसेलगनलगाय॥अरसपरस
संमरससदा॥प्रेमअनंगवसथाय॥८॥सुध
सनेहेसरव्यांगसे॥भजेकोवीरलाभेरव॥औ
रवीजोगीवीरवही॥लहेकीसवीधपदहीअले
रव॥९॥अलरवलरवावंनलक्षजे॥श्रीमत
कुवेरअवतार॥नारएपदासबलहारही॥अ
गणीतअंशआधार॥१०॥इतीश्रीसीद्धांतबु
ध्नग्रंथेअष्टमोअंगः॥८॥चोपई॥फफाफहु
रजसजगवीस्तार॥परमदयालगुनअग
मअपार॥चरंनकमलमुकरंदकेकारंन॥
धरतअसकमंनमधुपहमारंन॥१॥जोवंनच
तुरदशभुपकेनाथा॥नीरगुणातीतवीतवी
साता॥जुगमनलीनदोउचरनसोभाये॥न
रवदुतीअरकसमांनसोहाये॥२॥मीहतंम
नीकरनप्रावेकबही॥धरतध्यांनजेनीरंत
रअबही॥जंनकुअधीकमंनमोदबडावा॥
परमगुरुपतीधंन्यतुमभावा॥३॥सुंदीरस

।सी रु।।

।।७।।

पञत्तीअधीकसोहावंन।।जनकामलीनमं
नभयेअतीपावंन।।बाहुपलंबवीसालसोभी
ता।।सरोरुहपत्रवलक्षओपीत्त।।४।।चंदुव
दनसुधासमसुभबचनां।।द्रीगंनजुगमजल
जारुहरचनां।।अधुरअरुणरंगचोलरसी
कवर।दसनमणीउज्वलमोतीधर।।५।।सुंदी
रनासीकात्रवेणीकपालं।।केसरीतीलक
मनोहरभालं।।अंगघंनश्यामद्वादशसुर
सोभे।।धरतध्यांनसंतजंनमंनलोभे।।६।।लीन
चरनमेंनरहेतीतभवमे।।होयनहीएकत्त
अलगवीसेदवमे।।दवमेदाकंननहीनीरा
संबन्धारा।।रूफाफाहरजसजगवीस्तारा।
७।।दोहा।।सुनीजसस्वरणांगतभये।।गयेभ
वसंसेसुर।।मंनमतबालाहोयकें।।पायाल
सुअमुल।।८।।भयाधंन्यवंतनअंतही।।असु
टखजांनापाय।।धंन्यगुरुधंन्यगुरुधंन्यगुरु
एकजीभ्यातिक्याजसगाय।।९।।जसजाहरजु
गमेभया।हरखामेरामंन।।श्रीमतकूवेरके
चरनमे।नारणदासतंनमंन।।१०।।ईतिश्री
धांतबावनीग्रंथेनवमंअंगसंपुर्ण।।९।।चौपाई
473 नत्पान्पावसअमकेनीजज्ञांनी।।अकलकथा

।।७।।

गत्यहेजगछांनी ॥ अनुभवपषदृषदलमेन
दाकंन ॥ वुस्तानंदरसभरेतनुभाजंन ॥ १ ॥
भुगताभवमेभवतुनहीमुगते ॥ वीचरतअ
नंतगतीवंतजुगते । भईतलमुगतेतोभव
नहीतारे ॥ दृष्टांतकुरहुनीरूपएनीरधारे
२ ॥ चरममरसकतंनपवंनभराई ॥ तरंनते
ईंनहेकोईपारजाई ॥ जेहीतरखुभरखुतेही
भारे ॥ कोटीउपायतरेनहीतारे ॥ ३ ॥ औरद
ष्टांतसुनोसजनेतु ॥ समझतजेहींजंनहोय
बडवेतु । वरतएकादशीकरेकोईभगता । त
जीअंनफलफुलगहेमंनमुगता ॥ ४ ॥ सोहो
रवतुरवतरहेअपवासी ॥ करतमुगतेअंनव
तगयेनाशी ॥ दृष्टांतजुगलगीकुसमझीगरा
वो ॥ करीअनुभवसदसीद्वांतसरावो ॥ ५ ॥
सुखआद्यअक्षरमतजेह ॥ कहुतेहीयक्षस
बंधवततेह ॥ नारऊगरवनस्पतीजाती ॥
मेनबरेनउतपनएकनाती ॥ ६ ॥ सघुदीर
घकहीपुजअसुज ॥ ततवसंमभागसघलीसं
मसुझ ॥ उतपतीजलवीनाऔरनजांनी ॥
नत्यात्यावसमकेनीजज्ञांनी ॥ ७ ॥ दोहा ॥ र
सतरएजअजातही ॥ पनडीवेलएपंच ॥ ईस 474

॥सीद्धं॥ मिसबुसोधेमीहे॥ बनसपतीकोसंच॥८॥ उ
तपतीजलसेजलवडे॥ सीचतजलहीसमो
॥८॥ य॥ जलसबसेन्यारारह्या॥ जांनतहेसबकोय
॥९॥ जांनेपणमांनेनही॥ ताकेसीरसमसेर
नारणदासनीश्चेकहे॥ देसोटाम्बीमसुकुवेर
१०॥ इतिश्रीसीधांतबावनीग्रंथेदसमोअंग॥१०
संपुर्ण॥ टटाटलेतेटालोनीजमनथी॥ अनीस
बजीतकरेसुखहेतेवंनथी॥ कहुदृष्टांतधीर
जमंनरायो॥ करीधीरमंनसुध्यसमकही
दाखो॥१॥ ज्योंदधीग्रंथतकरनहीभींना॥ बु
जीतउभयेबीनुभयेदोहुछीना॥ तंनदधीत
त्वतकरकरेभींना॥ सासीग्रथबुतीभयेर
सलीना॥२॥ तुछनहीउभयेखपतभवभावे
जुगलजंमनुतंमदोईकोंमध्यावे॥ नाजतर
एम्समलीतसमसंगा॥ कररवीकारकुरक
रेतीनुभंगा॥३॥ एकअंगदोउकीयेजीनुभा
गा॥ मनुसग्रहतअंनपसुत्रणरागा॥ पुस्
एककुहुसंसेसबनासे॥ सात्मपरब्रह्मलर
हेतांडुलनभासे॥४॥ तरणस्थुलसुसमतंन
छाय॥ कारणबीचम्हाकारणनीजमाल॥
475 घेतनचतुरतनचतुरहीराछे॥ सजंनसमको

८॥

तेहीकहुवीधीआछे॥५॥अनुखष्टसतसंगमु
सतसुबीचार॥सुपसदसाहअग्रसतगुरुके
रयार॥छरनछेदनततुचतुरवी भागा॥अंश
तांदुलतत्वातीतअनुरागा॥६॥दारुअनल
समलीनसंमसंगा॥तत्वकाष्टअंसअग
न्यभ्रमभंगा॥संजुक्तसरेनहीकांमअगत्यथी
रटाटलेतेटालोनीजमंनर्थ॥७॥दोहा॥टलने
कातोतत्वहे॥मीमेसोचैतनमाहाद॥स्वजा
तीसुखउपजे॥वीजातीवीखवाद॥८॥अंश
उदेजीनसेभया॥तत्वेपणतंमज्ञोय॥पयेउप
नाधेनुवीषे॥तकरतजीतुपसमोय॥९॥तक
रतत्वतुपअंसहे॥धेनुश्रीमतकुवेर॥नारण
दासभीततांरहा॥नएलीनफेरकुनफेर॥१०॥
इतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेएकादशमोअंग॥११
चौपई॥ वगरीकसमफोएहीतंनसार॥सांप
योगनीजलसबीचारा॥प्रथमकहुस्थुलदेह
कीविभगती॥सोतसमफोजेहीतेहुनकीमुग
ती॥१॥अठगहस्तषंडप्रगटसरीरा॥पथवीत
त्वजागतमंनवीरा॥वांणीवैखरीवीश्वानर
अभीमांनी॥देहींस्मीरजोगुणवीसीयानंद
जांनी॥२॥भरतलोकतत्वएहीकावासा॥जा

सो.हं हीसेउपनापुनीताहीमेसमासा ॥ सुलतनु
तत्वएतनेकाहीभयेउ ॥ प्रगटषंडएहीवीधीनी
॥९ रमयेउ ॥३॥ देहीसुष्मजलतत्वहीसमेध ॥ सु
ष्मअवस्थासतोगुनवाणीमध ॥ तेजसअभी
मांनीभजनानंदभोगा ॥ जीवोस्मीसुरसमेध
संजोगा ॥४॥ कारणदेहअग्नीतत्वहीसंजुग
ता ॥ अहंकारअंतसकरणससोपतीमुगता
वांणीपसंतीप्राज्ञकहीयेअभीमांनी ॥ गुण
तमोहीयोगानंदबखांनी ॥५॥ आत्मास्मीत्री
गुणात्मकधांमु ॥ माहाकारणतुकहुअवीदां
नु ॥ माहाकारणवायुतत्वमततुरीया ॥ अंत
सकरणचीतपरावांणीवरीया ॥६॥ सुध्यसत्वगु
ण अव्याकृतअभीमांनी ॥ ब्रह्मानंदबुद्धास्मी
सर्वधांमजांनी ॥ चतुरवीपुवीगसेवीस्तारा
वगाठीकसमझोएहीतंनसारा ॥७॥ दोहा ॥ प
रमकारणनभतत्वहे ॥ नचेतपरातीतवांणपु
स्वरुपास्मीनीरंजन ॥ अभीमांनीएहीजांण
८ ॥ नीरगुणनीरंजनधांमहे ॥ उनमुनीस्वरु
पानंद ॥ पंचतनुतत्वखोजके ॥ पायेहुपरमानं
द ॥९॥ पंचतनुपोहोचेनही ॥ ज्हांवसेब्रह्ममतकु
477 वेर ॥ नारणदासअसरणागत ॥ मीटगयेतंनअं

धेर॥१०॥इतीस्रीधातबाचनग्रंथेद्वादशोऽध्य
११॥चौपैई॥डडाडेहेराअगमझांहांदीना॥अ
धरतखतपरआसंनचीना॥तांहांबेगेमंन
हरनमोरारी॥अनंतअनेरालजीतहीछुबी
न्यारी॥१॥कौंकरीकरेकवनकवीकवता॥मं
नबुधचीतपोहोचतनहीचवता॥सेससहस्र
फनीपारनपयेऊ॥सारदथकीहारदगुनगयेऊ
२॥अधुधुधमापअवातीतरुपानं॥उपमायेो
गपवरजीतअवमानं॥जोतसक्कीत्रीगुणातम
कईड॥नरसचारणभुरगंधुवकीड॥३॥रुरवी
मुनीगुनीग्यांनीरचीपचीहारे॥नयेताखव
नाहेसबसेन्यारे॥कतईतजीततीतवरजीत
वालो॥नयेपदारथवतकौंकरीफालो॥४॥ता
कोकहुदृष्टांतअनुप॥जातेसमझोसकलनी
रुप॥दीघंनसंमस्तसाखीसुरन्यारा॥अंसस
बव्यापकउजीयारा॥५॥देखनकीसत्याद्रीघं
नकुनांही॥अंसेभासचेतनभयेतांही॥केव
लसुरसाखीसरबनके॥बुंनभासव्यापकहे
तीनके॥६॥आतमअंशघटघटहेन्यारा॥नये
बीकारीबीखरेहजबीबाहारा॥ततनोस्मीअं
सक्कताकोहुनहोचांस्या॥डडाडेहेराअगमंम

 जोहांदीना ७॥दोहा॥ धांमअगांमजोहांपती
वसे॥ ताकेहुअंसअपार॥ ईतेआईजीततीत
॥१०॥ फसे॥ कोहंमकुनकरतार॥८॥ तवनीजपती
उरउपनी॥ मेहेरअतीमाहाराज॥ फसेनी
गमचुहुफंदमे॥ पकरतजीवजमराज॥९॥ ते
हीफंदफनांकरनकु॥ श्रीमतकुवेरअवतार
नारणदाससरणांगत॥ भयेजबकीयेभवपा
र॥१०॥ईतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेत्रयोदशो
१३॥अंग॥ छछछाहायेअज्ञांनगडभारी॥ हर
हीनाथज्ञांनखडकपसारी॥ नीरवांणपदजग
माहरकीना॥ तातेसकलसफाकरदीना॥१॥
नीरवांणपलखकहुमजबुत॥ समफतजेही
जंनहोयअवधुत॥ बांनीबुनववीपुनीरूप
समंधा॥ त्रीगुणात्मकजोतसकीसबंधा॥२॥
दशुअवतारयाववीपुवतसे॥ एतन्येसकरू
तनुजबतबतजसे॥ तंनुधरपक्षसबनएही
वीधासे॥ भयेउत्तपंनसबएनीजनीधीसे॥
३॥ अवन्यकेभांडबनतसबभावु॥ पेखोसबही
मेक्षीतीएकसमावु॥ कुलालवुजीतसबके
करनार॥ भांडथीभांडबनेनहीनीरधार॥४
लघुदीरघभाजंननभीनघाट॥ अवनसबमेए

करूपनीरात।भाजेनथीभीनप्रजापतीजांनो
अवनीमेघाटएकुनहीमांनो॥५॥सुधसंकल
कुलालजबकरही॥असकअवनपुडपरतब
धरही॥जबहीबनतएहीघाटअपारा।बनाये
नहारकुलालहेस्यारा।६।न्यारानीरवांणअ
रलीसबबांनी।सोईयंमजगभरकोहुनजांनी
तातेआयेहुनीजपतीतनुधारी।ठाठहाये
अज्ञांनगडभारी॥७॥दोहा॥अद्वैतअवनदैत
मांडहे।कुलालनीजकेवल।सुधसंकलतेसब
कीया।आपहीएकलमल।८।कोईकेपरखनमे
हेनही॥सबपघउनकेजांण।।बांनीबुनवसब
परखनकी॥द्वैतपदारथवांण॥९॥नीजपदजाह
रकरनकु।श्रीमतकुवेरअवतार।नारणदासस
रणांगत॥पायोनीजदेदार।१०॥इतीश्रीसीधां
तबावनीगंथेचतुर्दशोअंगः॥१४॥चौपई॥रेण
रणजीतेसोईसुरा।पीछानांहटेजोहोयचकचु
रा॥जीतेजसजगजाहरपदमी॥सुवेअवछर
मांजहेकदमी॥१॥डमयेयहांएपनहीसुखसरभ
रही॥बीनहुहीमतनरफुरफुरमरही।सुरर
णतुरभभकभलगाजे॥भयेभयंकारत्यारनहीं
भाजे॥२॥खीलतसहस्त्रवीडुतयतभारे।काहे

रनांबचहीसुराभलधारे॥सुरमंनपुरदुरकरे
दलकु॥जीतकेहरहीवीतगत्यकोबलकु॥३
॥११ पतीपरखुसाचकरतहेसवाई॥सुरमनोरथ
रहीकीरतदसाई॥तबमंनमांजमीलतमनोर
थसे॥काहारभगतसजतनहीसदसे॥४॥राज
परमगुरुसीससुरवीरा॥कालदलवीकटह
तनससधीरा॥हमीलहमेसपदसदतीपताजो
मंनकोबारुतगोलालसगडभाज्ञा॥५॥सुनत
गरजनासबभगगयेउ॥धरेनांधीरजसनमुख
कोउरयेउ॥कांमक्रोधमदमछरकरम॥दंभक
पटअभीमांनछलबरम॥६॥एदशउधांनका
लभंडनायके॥सुनीसदतोपअवाजभगत्तायु
के॥योगसमेलसवंतदडपुरा॥रेणारणजीतेसो
हीसुरा॥७॥दोहा॥जीतकीयावीतवेतही॥नीर
वीततजेनीराल॥सतगुरुअमलअचरचर
तबकांहांरेहैवेकाल॥८॥पतीगयेपरजाकुसी
नसीसबउनकीआल॥अबनीरभेसंतसुरमां
देगुरुमांजदयाल॥९॥मोजअखंडदेसरनकी
श्रीमततुकुवेरम्हाराज॥नारणपदासगरीबकु
घोअनुभवपदोधीराज॥१०॥इतीश्रीग्रंथनबा
नीगंथेपंचदशोअंगः॥॥१५॥चोपई॥ततारे

नसुखजेहदुखकेमुला ॥ करतहीमंदमीथ्यान
भयेसुला ॥ बीनुवैरागलग्येदागनहीजाई ॥ अं
तरमलतंनरहेजेछवाई ॥ १ ॥ प्रथंमकहुजेहीमं
दवईराग ॥ सुनोजेलक्षणचीतमेअनुराग ॥ सुत
दाराधंनधांमअन्नवासु ॥ ईछाघणीपणदांमन
हीपासु ॥ २ ॥ खटरसस्वादसनेहअतीअघरा ॥ ई
छेअनेरापुनीमीलतनसघरा ॥ तबहीक्रोधमं
नबोधयेकरही ॥ साधुमेसबेईसुषजांनीमे
खधरही ॥ ३ ॥ लक्षणमंदवईरागकाजेएही ॥ न
मीलेईछतमीलेकरतसनेही ॥ सजनसुनोसा
धारणजेवईराग ॥ सरगनोसुखसुणीलग्यो
अनुराग ॥ ४ ॥ पोचतपुंन्यअगजाईथीररहहै
सीनभयेभवमेगीरेसबकहही ॥ वैरागउनं
मुनीमुनीजेंनसाधे ॥ मीथ्याभाषणमंनकबहुं
नांबाधे ॥ ५ ॥ अटीमकांमध्यांनवतीराखे
देखीअनीत्यउदासीवतराखे ॥ गगंनगेंबयेब
नहीबकवाद ॥ सास्त्रसंपतीपणकरेनांवी
वाद ॥ ६ ॥ कहुवैरागतीव्रतनसारा ॥ वीतरागी
कुत्यगतअतीप्यारा ॥ संसारअसरपफनीवत
पेखे ॥ धरतकदमकाटतयोंदेखे ॥ ७ ॥ आलोक
संघसुनीभयेदुखसुला ॥ ततातंनसुखजेह

दुखकेमुला॥८॥दोहा॥अबतीरमलवैरागकी
सुनहोसंतसधीर॥सतवैकुंठकैलासमे॥सक्की
जोतसंमहीर॥९॥येतसेमेअटकेनही॥बरती
वीमलवीसेस॥हलुसगयोयोकहतहे॥सोंव
तधांमधीसेस॥१०॥सोईधांममेधणीवसे॥सो
मरथश्रीमतकुवेर॥नारणदासससरणंगत॥सो
कोंफरेभवफेर॥११॥इतिश्रीसीधांतबावनीगं
थेषष्टदशोअंग॥१६॥चौपई॥यथाथीरनं
हीतनुधरमांही॥उपनासोईसबअंतवीलाई
सुरनरअसुरसकलहीजीवा॥जेसेहीमारूत
सेबुक्षतदीवा॥१॥जेताउतपनजगनांमधरावे
तेतापलअवधीमेसबहीवीलावे॥ससपाताल
सकलहीबंह्मांड॥परलेवीताधरननवखंड॥
२॥परलेवीत्याजेत्यादअरुबुंद॥परलेवीत्यासु
रजअरुचंद॥परलेअजभवश्रीपतीसहीता
परलेगुनीगांधुवसेसदहीता॥३॥परलेसीती
जलअगन्युनेपवनं॥आकाशअवीगतमहत
तगवनं॥परलेउडघणसहीससुमारा॥परले
मेरुससदधीजेसंसारा॥४॥परलेस्थुलसुक्षम
तंनजेही॥परलेकारणमाहाकारणतेही॥परले
हीउअोरुमुसलमांना॥बरनचतुरयोंलीनस

483

मांना॥५॥परलेजेरंकरायधंनवंता॥परलेषट
दरसंनमेहेमंता॥परलेभेरवटेकजेनांबचही
परलेस्वांगअनेरातेसचही॥६॥परलेनही
सीसगुरुसंमम्याता॥प्रगटदीअरूपसोईसा
क्षाता॥नांमरूपगुंनकेगुरुनांही॥स्वरूपानं
दसदोदीतरहांही॥७॥जेसेगुरुसीसहीते
हीतेसे॥नीजग्यंमलक्षजथारथजेसे॥नाम
रूपगुनअवांतरजांही॥यथार्थीरनांहीतत
धरमांही॥८॥दोहा॥वीष्टीसकलसमष्टीमे
होयलीननीरवंश॥यामेउबरेनांकछु॥एक
बीनानीजअंश॥९॥अंसअखंडईनमेरहा
गयासकलतंनतुर॥परमगुरुनीजपतीमे
ही॥मीलरहाभरपुर॥१०॥तेहीमीलावंनमे
हेरंम॥श्रीमतकुवेरसतआय॥नारएपदा
सचरएवसे॥आसनअचलजमाय॥११॥इती
सीधांतबावनीग्रंथेसप्तदशोअंगः॥॥१७॥
चोपे॥दद॥दुरलभमनुषादेहीजांनो॥अधीक
दुरलभसतगुरुकोबांनो॥दुरलभभक्तीकरे
जंनजेहु॥दुरलभसंतसुअधीकसनेहु॥१॥
दुरलभचरनषकंमागुरुकी॥दुरलभहस्त
सेवाहस्तगुरुकी॥दुरलभश्रवंनसुनेगुनगा

या॥ दुरलभलसलहेनीजनाथ॥२॥ दुरलभदु
गंनन्यालेगुरुसुरती॥ दुरलभप्रेमअनंगअस
॥९३॥ फुरती॥ दुरलभगुरुकुअस्नानकरावे॥ दुरल
भषीसचरणांम्रतपावे॥३॥ दुरलभगुरुअंग
करनोनुछावर॥ दुरलभपगपावडीपीतांमर
सुंदीरसंगासंनसोभाअधीकाई॥ दुरलभगु
रुकुलेईपधराई॥४॥ केसरचंदनसुगंधचरचा
ई॥ तीलकमनोहरभालबनाई॥ पागपटकेसु
रजरकसीजांमा॥ अधीकमनोजलजेजोघंन
दांमा॥५॥ ललीततोरकलीकुसमहारही॥ नी
रखीदुगंनतंनमंनसुधनांरही॥ चमरहीछ
त्रबाजंत्रबहुबाजे॥ गुनीजंनगांननीगंमधुंन
गाजे॥६॥ कनकथालआरतीसजलीनी॥ पो
पवसीसंतसजंनहीकीनी॥ एसमेदरसंनदुर
लभनयांनो॥ ददादुरलभमनसादेहीजांनो॥७
दोहा॥ दुरलभदरसंनएहीसमे॥ साष्टांगचरन
सीरनाय॥ जोडीजुगलकरवीनती॥ अनंतबु
लांडपतीराय॥८॥ अजअवेतअलखगुन॥ मुनी
वरलहेनांपार॥ सोनीजपतीनरतनुधरी॥ दीना
प्रगटदेदार॥९॥ दरसंनतेसबदुखगया॥ नीरखा
श्रीमतकुवेर॥ नारएणदासधंन्यसरनकु॥ पा

485

यानीजघरमगसेर॥१०॥इतिश्रीसाधेतवा
वनीग्रंथेअष्टादशोअंग॥१८॥चौपेई॥धधाधंन्य
धंन्यधंन्यगुरूदाता॥अंशअषीलउतपंनती
जतात॥तुमवीनाअवरनाहुजोदायक॥जी
वकीअरजसुनेयेसोनहीनायक॥१॥करत
उदयेपतीपालतेकरही॥पसवपोखणपये
ओरथीनसरही॥बनमेवाघजंबुकवंनमां
ही॥जुगलकोआहारभीनदोईनांही॥२॥म
गडुरजंबुकीनांजीवपरचारी॥सेरसबुसे
बडाजईजटकाले॥कालसेरजंबुकसुरलोका
ग्रसतकालभक्षनसुरदोका॥३॥साडुरसां
मथग्रहेजीवअनेका॥आपसउतुकेमीलीके
रेदोउभोका॥कालसाडुरसुरअपसउतुके
दोउमीलीग्रासेजीवछोडेनाकीतुके॥४॥मो
हपासगेलरमोलेजगजीवके॥करतवंधम
घतीजपतीपीवको॥जवसेकीयेकुअंसतव
केअवसु॥सुदखावंनपेहजुरनहीअंसु॥५॥
तबकरुनाकरकरतवीचारा॥कहाहभयो
कीनेरोकोसबसंसारा॥ममअंशमोइत्येअ
धीकसुखपयेग॥तबअटकाकेकीनेभरमाये
उ॥६॥आपहीआपकनीजनेंनतेदेख्या॥फसे

सीधं ईतिफंदजीवहीसबपेरखा॥सरवातीनहेकर
नजगरूयता॥धधा धंनधंन्यधंन्यहीगुरुदा
॥१५ ता॥७॥दोहा॥जकपलजीवतारखा॥धरतहे
नरअपुवेश॥अखंडज्ञांनअदभूतमत॥नी
राधारकादेश॥८॥आधारकोउनकोहेनही
हेनीजआपेआय॥जेपरसेपदछीनमें॥पाय
तांकीनेरोकाय॥९॥बडभागीतेअंशहे॥त्र
हेश्रीमतकुवेरचरंन॥नारएयदासगरीब
कु॥खीचीसोपभुसरन॥१०॥ईतीसीधांत
बावनीगंथेउगणवीशमोअंग॥१९॥चोपई॥नं
ग्यान्यावनरदेहीनीजसारा॥बीनुहुखेवटको
हुउतरेनपारा॥भवसागरहेघेहेरोअतीभारी
वीमलवीघंनपरवेकुनपारी॥१॥कांमादीकम
छहेमतंगअपारा॥जीनुग्रासततवछुटेनांउ
गारा॥नीरसत्वनावखेवटहुसीयार॥मीलही
जोगतोछीनमेभवपार॥२॥वेहेवायुखेसद
पदसनमुख॥उलटअभावभवमेजांनीदुख
एकवीघंनजेअतलीबलभारी॥चमकवीशेइ
डीखीलगहेसारी॥३॥तलकाएंईडीअंतसंसं
जुगता॥ज्ञांनभक्तीवैरागदृमसुगता॥मासक
अंशजेवेमेनीजलायक॥जडजडकुगहेकोक

487

रेनायक॥४॥हायथीवातवटकीनहीकुबूजे
तीरकेषुरसचमकलायेतबूजे॥होईगयेपारवी
घंनसबभागा॥गुरुसनेहवीसेभईअनुरागा
५॥ईतभवसागरतीतगुरूराया॥अनंगअस
कथीतीएकदृष्टाया॥फसेभवअसकवीसेगु
नवरती॥नसेतीतगुरूपीत्यप्रेमवुहेफुरती
६॥प्रेमअसकवसगुरूसदहोई॥प्रेमअसक
वसवीसेभवभोई॥देखहीप्रेमगुरूकरेभवपा
रा॥नन्यान्यावुनरदेहीनीजसारा॥७॥दोहा॥प्रे
मवीनानेमीजंन॥कबुहनपावहीपार॥प्रेमस
मऊसदउपजे॥तोदरसेनीजदेदार॥८॥एकल
प्रेमपोचेनही॥ज्हांत्हांजायफसाय॥जबसतगु
रुपेउपजे॥प्रेमअसलकेहेवाय॥९॥प्रेमनेमषी
लेकरी॥धरेाश्रीमतकुवेरसरंन॥नारणदा
सनीश्चेकहे॥भटिजनमनेमरंन॥१०॥ईतीश्री
श्रीतबावनीग्रंथेवीशमोअंगसमाप्त॥२०॥चौपै
॥पापग्रगटपरमेश्वरएक॥॥ताईछोडनरपुजत
अनेक॥जंमकोहुजंनमदीरावशभयेउ॥पर
वसमंधसुधबुधभुलगयेउ॥१॥तनोअसमीअ
सवुततवेहेवारा॥कयांसेआयाकुनहुमेकुन
करतारा॥कहुदृष्टांतजेअनोपमसारा॥जाते

488

समझोसबसुध्यवीचारा॥२॥अहीकुलईसहीं
सेसछतराजे॥ताईअंशअहीतेसबवीखरोजे
 सुखमणीदेईपिगयेअवनीपर॥हासवीनोधदे
खहीअचरचर॥३॥सिसधांमतांहांरोसनस
मीरा॥मुखप्यासकीलगतनहीपीरा॥अवनी
उपरलगीहवाजबीमुख॥केतेकेदीनसहेम
याअतीदुख॥४॥नसनकरनमुखमणीमु
खम्हांय॥चारोचरनलगेछोडीमणीत्हांय॥गई
मुखमणीफेरीकबुह्ननपावे॥सेसकुमीलनके
साकुंमकरीजावे॥५॥बीछरतमणीसबरहोहे
रझलत॥जांनेकुनपावेकोउएकमणीवलत॥
सुमहीअसुमकृतभुगतादोई॥ऊंचनीचहोय
सेसपावेनांकोई॥६॥द्रष्टांतकीसबंधसीद्धांत
सबजांने॥मुलेनहीभवमेसुघडनरमांने॥स
बकीभागेभूलमीलेमणीछेक॥पपापरगट
हीपरमेस्वरएक॥७॥दोहा॥मणीवीनसरपन
पावही॥सेसकोनीजअस्थांन॥उपजेखपेअ
वनपर॥करांकोटीकसयांन॥८॥पीछेअही
पगवावत॥मणीअपीकरीमेहेर॥ममसुतस
बअवनीपर॥मेलाकरीलावोघेहेर॥९॥कृत
अंसकीजांणयजे॥सायेश्रीमतकुवेर॥नारए

489

दासकुकहतहे॥देउममतुसबटेर॥१०॥इतिश्री
सीधांतबावनीगरंथेएकवीशमोअंग॥२१॥चौपै
फफाफेरजेसीभ्रांतसमफावु॥समफेतोसंसे
सबहीनसावु॥अनंतबुंसांडपतीभेसबीराजे
अंसअहीचराचरनीजराजे॥१॥एहीममजांए
मएंदिईसबके॥आयेहुचेतनतेबडेहोईतबके
स्वरुपानंदअसकसुधानांही॥संमरसभोगये
गउनमांही॥२॥इतआईभईहेबेरांनीवुतीभी
ना॥अंतसकरएसुखजांएगईलीना॥गईली
नभयेभीनक्रताकेसरुपसो॥अनंतकलपवी
येतबहीकेअबसो॥३॥जोगजगनजपतपवृत
करही॥फलहीदायकक्रतावीजोगनटरही॥
पढहीसुननहीमननकरेकेहु॥क्रताकोवीजे
गमीटेनहीउनतेहु॥४॥नीगमचतुरखटसाहा
स्त्रवीलोके॥पुरांनअठारईतीहासअश्लोके॥
स्थापनधरमपुनीअनेककरावे॥छाजनभोज
नजगजसहीसरावे॥५॥क्रतासेनोसमधवी
जोगटलेनांही॥अवरउपायअनेककरेतांही
नीजलक्षगुरुदक्षपक्षल्येनपयेउ॥तबलगीभ्र
मेभवमांहीभरमयेउ॥६॥पतीकेवीजोगेसब
सुखतुछजांने॥सुघडसंतप्राज्ञवंतपतीयांने

सीधां तबसरणगतनीजमनलावु। फफाफेरजेसीधां
तसमफावु ॥७॥ दोहा ॥ पतीसुखलहेरतीवंतहे
१६ जुगमांसबसीरमेर। अयमनुससतीनरनकी
जीनकाजसजगहेर ॥८॥ नराधीपतीपतीतीनो
पतीं। तीनकोहस्तमेलाप। सुखसागरएहेसु
त्रमे। गयोतुछवुथाअदाप ॥९॥ अबअदापनही
कायका ॥ मीलेश्रीमतकुवेर। नारणदाससर
णगत। सोनफेरेभवफेर ॥१०॥ इतीश्रीसीधां
तबाकनीगंथेबावीशमोअंग २२ ॥ चोपई ॥ बबाबुद
नगुरुपरमवीयोको ॥ जाईसरनमाहासुखयो
होयोको ॥ एहीसुखअजरअलोकीकआये ॥ भ
कीअनीनपणेरसेतेहीधाये ॥१॥ सरनसुखसु
खबरन्योनजाई ॥ नीजजनचरनमेरहेलोभा
ई ॥ भवगतीभुरजंनकुसुखनांही ॥ अटकोसब
करतवक्रतमांही ॥२॥ कलीतववेशवीधानव
जांनी ॥ भुल्युहुमवभरसबहीज्ञांनी ॥ परमगुरु
पदअकलअनंतु ॥ गतीनहीपावेजेहीहयकेसं
तु ॥३॥ अकलकलागतीअगंमअनादु ॥ नीगंम
साहाअजांहां नहीनवीवादु ॥ नभवीतभवेअ
तुभवकीगतीयां ॥ भवीतपदारथचवेसहुमती
यां ॥४॥ बादवीशेशकोनहीकोहुकरही ॥ दृष्टांत
491

सुनोसवहीचीतधरही॥दधीसंमतोलनवां
एनोंआवे॥सुरसंमताागतीदीपकलज्ञावे॥५
पारसहीसंमद्व्रकुनसराई॥सुरधेनुरध
अकलरहाई॥चंत्यामणीकेसांमथसमतोलै
उनसंमतासरभरकाआली॥६॥नभगतीअ
कलअवाजरहाई॥परमवीशेषगुरूपरज्ञेसो
हाई॥नरवीपुपापसारसरवयोको॥बबाबद
नगुरूपरमवीलोको॥७॥दोहा॥बदनपरमगु
रूकोजेही॥सवीतसरज्ञंनहार॥परममोक्ष
पदपावत॥नीजजंनजेहीअधीकार॥८॥पर्स
करेगुरूचरनको॥सुकीतवंतनरजांण॥कमल
करपकेकेदथी॥नीरभेहोयनीरवांण॥९॥
नीरवांणीजेहीसंतके॥सीरसांमथकुबेर॥
नारएपदासधंनसरनकु॥जगसीरकुरेसमे
र॥१०॥ईतीश्रीसीधांतबावनीगंथ्येत्रेवीशमो अंग
२३॥चोपेई॥भभाभक्तीरसखेमीजंनपीवे॥उ
एकबुधीनरकबुहुनछीवे॥अजरपीयालापी
येमतबाला॥जीरवीसकतकोईगुरूकालाला
१॥मनीनभक्तीभवदुखहीडरावे॥लघुजीवस
बसेबडाहोईजावे॥भक्तीसेभूपचरनसीरना
वे॥भक्तीसेभोवंनमंदीरवधरावे॥२॥भक्तीसे

॥सीऊं जात्यभात्यतुवेनांही ॥ ज्यौंपाखांणमुरतीवुत
तांही ॥ सहेटंकनत्री भीवेंनहीबनावे ॥ ओर
॥१७॥ पथुरखगासबहीगसावे ॥३॥ तैसेंखंसारसस्मारु
डभारी ॥ गुरुसीलाटत्तोडअलगनीकारी ॥ टं
कनकसोटीसहेछीनछीन ॥ लब्धलगनएकु
रसलोलीना ॥४॥ सुघटसीलाटगुरुचतुरसु
जांना ॥ छेदनसांखभीन्यस्वरुपनीघांना ॥ अ
पीतलक्षअलोकीकअरचाई ॥ साफसफाअ
कस्वरुपदेखाई ॥५॥ प्रतीष्टाकरगुरुसीरपर
धरीया ॥ जगजीवअनेकसरनआईपरीया ॥
गनतहीदिवदेवतजगपाई ॥ जनममरनदुष
दुरगमाई ॥६॥ भक्तीरसायंनधातुपलटावे ॥ ब
रनचतुरगुनीसंतवनावे ॥ दुष्टदगधजंनकबु
हुनछीवे ॥ अभाभक्तीरसवेमीजंनपीवे ॥७॥
दोहा ॥ भक्तीअनीनमणीचोटदे ॥ पडीमेदांनदु
रसाय ॥ अनंतजीवहेरहगगये ॥ कोवारेलली
नीउगय ॥८॥ केसाउगवेंनहारहे ॥ जेसानर
पतीसुत ॥ ओरनकुसोभेनहें ॥ कृताअंसस्र
दभुत ॥९॥ नृत्यपडीसबअंसकु ॥ कंनममकु
नकरतार ॥ केहेनारगतेहीकारणे ॥ आयेश्री
493 कुवेरअवतार ॥१०॥ इतिश्री सीधांतबावनीगं

येनामन्चौवीशोअंग॥२८॥चौपई॥ममामरजी
वाकोईजगमे॥खलकुआसकतजेनावेभगमे
अहंममभुमतामांनबडाई॥तनोअसमीजीव
उनकुकहाई॥१॥सुतदाराधंन्यधांमसमेता॥तं
नवीगरेसरवसभयेजेता॥ज्यौपुदद्गधभया
हेनहीकांमु॥स्यौंवदेहानंदकोवीसरांमु॥२॥
रहेएकांत्यखांत्यमनसाधे॥सरवातीतनीज
लक्षआराधे॥आत्मसंगउपनाकीयादुरीए
कअंशवरजीतआंत्यपुरी॥३॥पयेसंगतुपत
करदोउजाये॥वीतुवरजीतकीयेतुपगमा
ये॥मयतदधीतत्वतुपउगरीया॥मतकभये
भवभयेथीवगरीया॥४॥खायउधेईदारूकग
मीभयेउ॥भ्रंगीग्रहतकीटभमरनीपयेउ
पसत्तपारससोहारहेनहीजाती॥खडनभ
डनगडनकीगईनाती॥५॥साकरखोरूखप
पांहांनकुआसे॥करहीसकरपुनीउनकुहीं
ङासे॥साकरखोभेसखगबोधदक्षदायका॥जी
वपांहांनअंसकरेनीजलायका॥६॥सकृतस
रनन्यारानहीरहेउ॥आंत्यजीवभरमतभ
वभयेउ॥जीवनमुक्तमसोरथअंगमे॥ममा
मरजीवाकोईजगमे॥७॥दोहा॥मरजीवामु

॥सीधं॥ स्कलगत्य ॥ रती एककहु समभाय ॥ पीताम्ब
तककीपासज्यौं ॥ पुत्रीकरत्तबीहाय ॥ ८ ॥ सी
॥१८॥ खमांनीहेमांनवी ॥ उपजीसंतसमाय ॥ उपजे
नहीपुनीक्यासमे ॥ सोमरजीवाकहाय ॥ ९ ॥
मरजीवाकीमांजकु ॥ देवेश्रीमत्तकुवेर ॥ नार
एपुदासधंन्यसरनकुं ॥ सबसेकरेसमेर ॥ १० ॥
इतिश्रीसीधांतबावनीगंथेपंचुवीशोअंगसं पुर्णः॥
२५ ॥ चौपेई ॥ ययाश्रवयेश्रावयेकोकरत्ता ॥ येसी
लख्यचौलक्षकोधरत्त ॥ ईडजखांण्पउतपंन
तंनसारु ॥ एकवीशलक्षजातीअवतार ॥ १ ॥
उद्बीजखांण्पवनस्पतीजाती ॥ एकवीशलक्ष
६ प्रगटभईनाती ॥ स्वेजखांण्पजलतेजीवजमही
एकवीसलक्षतंनभयेतेतंमही ॥ २ ॥ जरायु
जजीवपट्देप्रगटाये ॥ एकवीसलक्षतंनमें
नडडाये ॥ एकवीचौकुचौरासीलक्ष ॥ चतुरखां
णमेंनतंनम्नवपक्ष ॥ ३ ॥ काकहुकरत्ताकी
चतुराई ॥ बुंदबीजमेसारीरवलकबनाई ॥ ए
तन्येमेस्नेहमनुसअवतार ॥ पतीकुपेहेचांने
धंन्यधंन्यएहीसार ॥ ४ ॥ पतीबीनुलेहेतंनदु
हकोमुल ॥ जन्मजन्मप्रगटेक्रमसुल ॥ गर्भवा
सअतीत्रासहेअघर ॥ सुगततजंमडंडनर
495

जहांनघरा॥५॥एहीदुखदेखीत्रासमोईपाये॥त्रा
हचुहुदशऽमनलजराये॥उतरीतजीततीतक्या
हांमनजावु॥जीतजावुतीतऽमनलहीपावु
६॥ऽमरलपसारेकरग्रहेमोईहाथ॥दिखुन
हीजुगभरतुमबीनुनाथ॥धंनगुरुनाथऽम
धरकुरधरता॥पयाऽमवयेऽमावयेकोकरता
७॥दोहा॥नीजकरबोधपसारके॥पकरलेतनी
जनाथ॥ऽमसंखजीवउबारेहुं॥धरीझांनबहु
बाथ॥८॥राजीवनैंनयेंनसंतके॥सुखदाय
कसंसार॥पीयकरकेचरणेपवसे॥उतरगये
भवपार॥९॥पारकुरनपधारेहुं॥सांमथऽमी
मतकुवेर॥नारणदाससरणांगत॥ग्रहेगये
भवफेर॥१०॥ईतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेछवी
शमोऽध्यायः॥२६॥चौपई॥रेरासीकऽमंमतफलमे
वा॥पवरावतहीपरमगुरुदेवा॥जगपरमेहे
रकरीमकबुता॥तबपगरेपऽमभयेऽमबधुता
१॥सबतीतसरवेश्वरस्वांमी॥सकलऽमंशके
ऽमंतरजांमी॥भवसागरवतऽमंशभयेउ॥ऽमव
येऽमंशवयेवसयईगयेउ॥२॥मेहुजातबरनकु
लनाती॥मेहुपुरसपीताभईजाती॥मेहुपुत्रमे
ईस्वसुरजमाई॥मेहुकाकाभतीजममाईउ॥

मेहुंसगासहोदरसौरा।।मेहुंसामलालकेगोरा
केसरीमकुटछांयपरतलपे।।इरतकपीनीज
।।१९ तंनकुजलपे।।४।।छांयातीतउनकाहेनीजरु
प।।वयेमेअवयेथईगयोहेगुप।।नांमरुपगुन
एहीसबछाया।।उनतेपरेअसकपीराया।।५
नांमरुपगुनमयेसबभयेउ।।हुताअवयेवयें
वसथईगयेउ।।वयेवसखेवीपसभईभारी
जनममरनपुराटभयेजारी।।६।।जन्मदुषका
धीबहुभयेउ।।नीरसत्वनीरमालथईगयेउ
परमगुरुहकीमप्रगटेसुरवंदवा।।रेसरसी
कुअंमृतफलमेवा।।७।।दोहा।।ज्ञांनामृतपुनीअ
रसरसे।।अनुभवयंत्रउतार।।प्रेमकटोरीमांभ
रे।।खुरतनलीकासार।।१।।येतनासरमहकीम
कु।।दरीदीकुकछुन्हांय।।तबदुखयापावेनहीं
भलहीमरमरजांय।।९।।म्हेरकरीदुखीयांपर
श्रीमत्तकुवेरदयाल।।नारणपदासस्रणांग
त।।टालोकर्मजंजाल।।१०।।ईतीसीधांतबावनी
ग्रंथेसमवीशोध्यायः।।२७।।चौपेई।।ललालसु
लगेज्ञीनकीसाथा।।होईतेहीरुपमनभरेती
नुबाथ।।जोमंनकरखीकसबउरधारे।।होई
तेहीरुपतीनुखेलसधारे।।१।।जोमंनवशीक

कोकरहीविपारा॥तेहीरूपहोईतीनुग्रहेतत
सारा॥जोस्त्रीवटमंनउरधरही॥तेहीरूप
होईतीनुकामसदकरही॥२॥जोमंनबुंसण
भेषधरावे॥होईतेहीरूपमततेहीसरावे॥जो
मंनवीसीयेकोकरहीवीचारा॥होईतेहीरूप
ग्रसग्रधीकग्रपारा॥३॥जोमंनयोगउपर
जईभडही॥तेहीरूपहोईतीजतंनमेगडही
जोमंनयंत्रमंत्रसदसाधे॥होईतेहीरूपतद
संमथईबाधे॥४॥साधतमुतमंनतेहीरूप
होई॥देवकोवंदनमंनदेवरूपजोई॥थापत
पतीमाजगभरसवही॥करतप्रवेसमंनफल
तहेतवही॥५॥सफुरणमनकोचुतुरदशभो
वंनो॥ईतचराचरचेतनमंनगवनो॥जोवईरा
गमंनधरतसोहागा॥लोकचतुरदशनहीग्र
नुरागा॥६॥जोमनभक्तीउपरग्रनुसरही॥जी
नकीभक्तीतीनकुवसकरही॥सोमनज्ञांनसं
गमेहेबाया॥ललालक्षलगेतीनकीसाथा॥७॥
दोहा॥संगग्रसरीबारंगहे॥भीनमंनरहेनलगार
रवटदरसंनचोसंपदा॥बहुमतपंथग्रपार॥८॥
ज्हांज्हांमंनपतग्रायुहा॥त्हांत्हांमनतेहीरूप॥म
नातीतमनकोपती॥सोपदमंनथीगुप॥९॥गु

सउगटपदकरनकु॥श्रीमतकुवेरअवतार
नारणदासस्वरूगंगान॥भयेहुभयेतेभवपा
॥२०॥ र॥१०॥ईतीस्रीधांतबावनीग्रंथअष्टवीशोसं
गः॥२८॥चौपाई॥वावेशधरेवीश्वकेकारंन
धरीदशरूपस्येअसुरजंनतारंन॥प्रथंमप्र
गटमछारूपतंतुधारे॥नीगमचतुरअजनकु
नउचारे॥१॥तेहीनीगमसंखासुरहरगये
उ॥मारीअसुरनीगमपीछलयेउ॥द्वैतीयो
कछारूपधरयोदधीजांही॥मथंनसमयेसरग
उगयोमांही॥२॥रतंनचौददधीमांहीस्येनीकु
रे॥तेहीकारंनहरीकछरूपधारे॥त्रीतीयोवु
राहप्रथवीरछीरकरवा॥मारीहरणाक्षजगको
भयेहरवा॥३॥चतुरथरूपनरसंगप्रभुधारे
नखहीबीडारहरणाकंसमारे॥जंनप्रेहेलादभ
क्तीजसराचे॥प्रसंनभईहरीतीनपरराचे॥४
पंचमोवांमनरूपधरेबलीकाज॥पातालकु
दमदेईचांपीदीयेराज॥छठेप्रसुरांमफरस
करलीनो॥एकवीसवारनक्षत्रीजमीकीनी
५॥सेहेस्त्राअर्जुनअसुरसंघारे॥मातपीता
केकारजसारे॥सप्तमोरघुवंशरावणवधकी
नो॥सतीसीताकोसाचहीचीन्यो॥६॥अष्टमो

रूपकस्याधरीआये॥ गोपीगोवालनलाडलडाये
कंसआद्यहणेदुखदेनारंन॥ भक्तजनकेकार
जसारंन॥ ७॥ नवमोबुधजगसुधनहीजवही
धरतआत्यम्नंतरकोईतवही॥ तीनझदेकर
तपवेसहीआये॥ नवधाभक्तीलसजीनुजापे॥
८॥ दशमोकलंकीरूपजवधरही॥ नकलंकरूप
पुसेपुनीतवही॥ पापपुंन्यसुखदुखनहीदरसे
एकअखंडभगवांनहीपरसे॥ ९॥ जुगनजुग
नजंनहीतवीपुधारंन॥ ववावेषधरेवीश्वकेका
रंन॥ १०॥ दोहा॥ एहीदशअवतारंन॥ त नुधरेवे
कुंठपतीराज॥ जगपालनगुनसात्वीक॥ आपे
हुश्रीमहराज॥ ११॥ जेहीकारजकरननहरी
आईकीयेतेहीकांम॥ उपलेकततनुकारज
करकेगयेसधांम॥ १२॥ एहीवीधीजुगपतीपाल
न॥ ऋषीखेतसंमलोक॥ जुगनजुगनजसजा
य॥ सरगुनवीपुवीलोक॥ १३॥ तेहीजसकेवसावी
श्वही॥ करतवीनोधवीधाप॥ पएन्लहतकर
तारवुद॥ ओरुआपनुजेहीआप॥ १४॥ एहीपरका
रसकलकुल॥ भयेअज्ञांनचौवे॥ तवनीजपती
पठवायेहु॥ सांम्रथश्रीमतकुवेर॥ १५॥ सरगुनगु
नवीपुधारत॥ जुगनजुगनबहुवार॥ कुवेरक

500

पपरजंतही॥धरहीएकअवतार॥१८॥सोनीज
पतीपदकीगंम॥सोरुआपनुजेहीआप॥तनु
धरआघतलबएही॥करनकाजजहुथाप॥१
७॥थापकरननीजआपनप॥कहनलक्षकीर
तार॥नारणदासतेहीकारण॥कुवेरदीव्यअव
तार॥१८॥इतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेउगण
त्रीशो २९॥अंग॥ससासाचीसतगुरुकीबां
नी॥स्रोरबातकलपीतसबगंनी॥तजीनीयु
अनीत्यकुमजावे॥पतीपरखछोडकुपंथचलावे
१॥ताकोकहदष्टांतबीचारी॥देखोनीजद्रीगं
नसमरुपरेसारी॥दधीकोनीरसुरकीरणसो
साई॥उरधयेअवन्यपरवसतयोसाई॥२॥ते
हीजलसचरचराचरपरसु॥नदीनवाणभर
तपणअरसु॥छोडीनीजपतीपरजावसभयेउ
छुद्रघाटपनघनसीरनयेउ॥३॥उतपनउनसे
ली नतांहांहोई॥देखतसरवसुछलहत्तनकोई
प्रवतपीडतोहीलघुकरेसाचु॥अंतउनुमेरखुंडी
तपेसमाचा॥४॥जलसेबनसपतीसीचतजीवा
ई॥छोडीजलपुजतदुमदुडताई॥सुरअंसअग
नीप्रगटयेउ॥अनलअंसदीपकनीरमयेउ॥५॥सु
रअगनीतजदीपसीरनाये॥देखोएजगतकोअ

501

कलहीबनाये॥अकलपुरांनीगईजगसबकी॥
नकलसकलकुउतपनअबकी॥६॥कोईजगमे
सचानरभगता॥पतीपरवरहीआंन्यतजेसब
भगता॥सतबचनवीरलाकेहेज्ञांनी॥ससा
साचीसतगुरुकीबांनी॥७॥दोहा॥सारशब्दस
तगुरुतणो॥असारशब्दजगजांण॥हैतरमण
जांहांमोलगे॥कहनअहणसबहांण॥८॥जीन
मेपतीकोपखनही॥अंसेदुखदेनार॥अलगरहे
अबसेसब॥गहोपतीपदसार॥९॥नीजपतीप
दजनचाहेहे॥गहोश्रीमतकुवेरसरंण॥नार
णपदासनीश्रेकहे॥मीटेजन्मओरुमरण॥१०॥
इतीश्रीसीधांतबावनीग्रथेत्रीशमोअंग॥३०
चौपाई॥षषाषोजोगुरुग्यंमअतीभारी॥खोजाबं
नहारमोरसदकीयारी॥बीनयारीएहीअर
थनपावे॥वेहेवंतपुनीअंतहीनजावे॥१॥पाउ
बीनानीजपंथहीकटना॥दृगनबीनादेखेवट
वटना॥स्रवनबीनासुनेसुभबचना॥अमत
पांनकरेबीनुरसना॥२॥मुखबीनगांनसुरत
बीनुनीरखत॥अंतसकरणहरदेबीनुहरख
त॥बीनाकुपउतपनजलभारी॥बीनुगागर
जलभरेपनीयारी॥३॥बीनुबाज्ञांजांहांन्यादष

त्रीगु ॥ बीनासुरसलक्षणबत्तीशु ॥ बीनुत्रीयाजं
वीहारवीलासी ॥ सुरजकीरणजेोंकरतकीला
सी ॥ ४ ॥ बीनअगनीउद्योतअपार ॥ बीनुघंन
वरखेअखंडाधार ॥ बीनुअवनीअचवनके
रेसवही ॥ बीनाअंकुरउगेहुमतबही ॥ ५ ॥ बीना
ससीसुरसकलसबसुके ॥ बीनाकरसुरते
गोधजरुके ॥ बीनासीरनायपायबीनुपरसे
बीनातनुतत्वसुरत्यछबीदरसे ॥ ६ ॥ बीनागु
रुगुरुसेवकबीनुसीसा ॥ ईनकोअरथलहे
सोईमिमईसा ॥ एतनोलक्षकोईगहतवीचा
री ॥ षषाषोजोगुरुग्यंमअतीभारी ॥ ७ ॥ दोहा ॥
ज्हांगुरुग्यंमईतग्यंमनही ॥ एसमसासमकी
जोय ॥ द्रीगनदेखेनहीसुरबीना ॥ गुरुबीना
लहत्तनकोय ॥ ८ ॥ हरीहरुअजईआदीक ॥ सुर
मनुसहीतप्रचंड ॥ बीनगुरुकोहुनपावत ॥ ईन
कोआद्यबुलांड ॥ ९ ॥ प्रागटपरमगुरुकोकहु ॥
श्रीमतकुवेरसाक्षात ॥ नारणदासबलहावही
ज्हांवीसदीनगुरुग्यंमबात ॥ १० ॥ इतीश्रीसी
द्धांतबावनीग्रंथेएकत्रीशोध्यं ३१ ॥ चोपेई ॥ गरा
सरजंनएकहरीवरीया ॥ भक्तअनंनीनपतीव्रत
वततरीया ॥ सचराचरकेसांमांसरवेस्वर ॥ बहु

बयऽसकलगती परमेस्वर ॥ २ ॥ प्रेमनेमपुरण
परब्रह्मचे ॥ ज्यौंसतवंती पती परब्रह्मचे ॥ त्रीय
सनेहसुघडताजणवु ॥ पुरसएकगोचतुरद
शगणवु ॥ २ ॥ चौंदईईपुनीऽअंशऽआधारा ॥ त्री
यासमलीतगृहेऽअंगपसारा ॥ करतऽअंगछेद
नदुषपतीकु ॥ पुरसनरीमेसुधसनेहसेसती
कु ॥ ३ ॥ अंससहीतईईऽअंगपुरस ॥ लहेभीन
ऽअंगसतीएककरेउरस ॥ वुततसेवभीनभे
वुएकभाव ॥ पतीव्रुताकोएहीनीजदाव ॥ ४ ॥ क
ताजीवनचरऽअचरऽअनादी ॥ चवदईईदेव
कीयेहसवादी ॥ ईडीचेतनऽचराचरचैतंनही
भोवंनचतुरदशऽअंगजडतंनही ॥ ५ ॥ अखंडस्व
रुपसांमस्थपतीराजे ॥ सुघडसंतपतीव्रुतावत
बाजे ॥ ऽअंगसुसंगभीनऽसेवकाई ॥ समलीत
चरऽअचरागतीपाई ॥ ६ ॥ जांहीसेछेदनममप
तीदुखमांने ॥ पुरएऐस्वरपीयुऽअंशकेजांने ॥ प
तीसंगेसुखसुधासंमदरीया ॥ शशमसरजंन
एकहरीवरीया ॥ ७ ॥ दोहा ॥ पुर्णांनंदपरमेस्वर
ऽअपुरणकह्यानवजाय ॥ जेजांनेऽअपुरणहरी
मीथ्याजनमगमाय ॥ ८ ॥ भीनमांनेबुहुमतंत
रे ॥ लहेनीजपदएक ॥ ज्यौंतरीयावीचारणी

।सीद्धां॥ मांनतपतीअनेक॥९॥हस्तमेलापज्ञानसेभय।
सोपतीश्रीमतकुवेर॥नारएपुदासपतीवुंतहे
॥२३॥ पुरसएकतीनुहेर॥१०॥इतीश्रीसीद्धांतबावनी
ग्रंथेबत्रीशमोअंगः॥३२॥चौपा॥हेहाहरीगुरुए
कस्वरुपा॥ताकोकुहद्रष्टांतअनुपा॥कनककुं
डलदोउनांमधराये॥जुगलनांमवस्तुएकपाये
१॥नाजभोजनभीननांमधरेहु॥पदारथउभये
नइष्टपरेहु॥पुस्पवासनातुपमेस्वाद्धु॥हरीगुरु
पदयेमदेखोअना॥२॥५॥सुखदायकगुरुअध
कअराई॥कहुसमकदेखोद्रीगंनफीराई॥माहा
अज्ञानीजअरुपअनादी॥उनसेपगटसुरस
बसुखनादी॥३॥आघअगत्यतीमरनहीहरही
सुरसेकांमअनंतपुनीसरही॥अज्ञअभोक्ता
अरुपअखंड॥भोक्तासरुपसुरनीयनहींपीड
४॥माहाअज्ञीकेवलसरवज्ञे॥गुरुसुरअघत्ती
मरकरेतग्ये॥ज्ञांनप्रकाशभयाजगमांई॥अघु
सुखदायकगुरुसुखसांई॥५॥एहीममयारप
रकरेपलमे॥अनंतब्रंमांडपतीदेवेनीजदलमे
मंगलमुरतीमनोजलजावेंन॥असंखजीवअ
घवंतकीयेपावेंन॥६॥खुदमालकमनोरथज
बकरही॥नीजपतीईतगुरुकातनुधरही॥जं

नतारंनवभुधरेनीजरुप ॥ हेहाहरीगुरुणाक
स्वरुप ॥ ७ ॥ दोहा ॥ चोदत्तबकपरतखतहे ॥ माल
कसबकासोय ॥ उनकेअंससबबीरखुरेहे ॥ उ
लटगयेनहीकोय ॥ ९ ॥ तेहीअंसउलटावंनश्री
मत्कुवेरईतआय ॥ नारण्यदासअबकोफीरे
रहोचरनलपटाय ॥ २ ॥ अनंतअंससरणेलीये
करीमुगताहलज्ञांन ॥ जोंघंनसेयावरबीज ॥ उ
देहोययोंजांन ॥ १० ॥ गुरुकरुनासघंनघंन ॥
जगजीवबीजगअपार ॥ प्रसत्तपोठपधूवभ
ये ॥ दरसतनीजदेदार ॥ ११ ॥ संमत्तआगणीसा
लअष्टमी ॥ सकसालीवाहंन ॥ वीरेधक्रतस
मछर ॥ असाढसुदबीजदंन ॥ १२ ॥ सोम्यवारने
पुस्यनक्षेतर ॥ रथजात्रानोयोग ॥ गांमपीपली
याभ्मांयकीधोअखरभींनगतीभोग ॥ १३ ॥ करु
णाकरकरुणाकरी ॥ रहारुदेमेनीजरुप ॥ म
नवांनीमेबसीरहा ॥ वीसरेनांहीगनसरुप
॥ १४ ॥ रोमरोममेरमीरहा ॥ श्रीमतकुवेरसाक्षा
त ॥ नारणदासनीमीतमात्र ॥ अशेषणवचना
त ॥ १५ ॥ ईतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथेत्रेत्रीशोअं
ग ॥ ३३ ॥ ईतीश्रीसीधांतबावनीग्रंथसंपुर्णः ॥
समाप्तः ॥ संवत१९२६नामाहावीदी१ ॥ संपूर्ण